

Womhaj Bóh!

Cyklo 18.
6. meje.

Łětnik 10.
1900.

Šerbske njedželske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihiczišcežerńi w Budyščinje a šu tam dostač ša šchtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

Jubilate.

1. Pětr. 2, 11.

„Lubi bratsja, ja napominam waš jako podružnikow a zusbnikow, šdaluječe šo cžělnych łóšchtow, kiž napšhecžimo duschi wojuja.“

„Jubilate“ rěka našcha dženšnišcha njedžela, dokełž ma šo šawódnny šchpruch: „Wyšłaječe temu Šnješej wšchitkón šwět.“ Pšches tute ščenje dženšnišeho dnja cžehnje a klineži tamne džiwne wyšłanje; pšchetož 7 króčž šo w nim wróczy to šłódkte šłowo: Šo malej šhwili, po malej šhwili“. Najprjedy kaž hudancžko a potajnstwo, potom kaž trošchtne šłowo a wješela powješez, škóncžnje kaž jašne wěščenje na rjanu wěcznošez klineži jašo a jašo: po malej šhwili. To je tón hłóšž, po kotrymž to Jubilate a wyšłanje Božich džeczi šo špěwa; pšalmy šchescžijanow džēja po hłóšku: Šo malej šhwili. Wo tym šynczi tež našcha epistola, hdyž šo šapocžnje: „Ja napominam waš jako podružnikow a zusbnikow“. Pšchetož Pětrowe wóczžko pohladuje do wulkeho ropota na šwěcžez, na žiwy hermant šemie, hdyž woni twarja a šadžēja, kupuja a pšchedawaju, šo woženja a šo wudawaju, hdyž cži jeni prošdni na torhošcežu steja, a cži drušy bėža, baja a wołaja jedyn pšches drugeho — ale překi pšches tutu njeměrnny, nje-cžištu cžiščenježu widži japoschtol malu cžrjódu podružnikow cžahnyčž cžišche a šwjedženšy, palmy w rukach a pšalmy na hubach, wóczžko do dalokošceže šložene, woni šebi požadaju lěpšcheje domišny, a Bóh šo njehańbuje, rěkačž jich Bóh.

O, to je něšchtu wulke wo tutu podružnišku myšl, wo kotrejž Akaf špěwa: Ša šym twój podružnik a měščežan, po drošy tudy a š měščežanškim prawom wob-hnadženy tam; kaž wšchaf žyke šwjate pišmo je wot tuteje myšle pšhecžehnjene a wšchitzy šwjeczi Boži šu wušnali: „Wny nimamy tudy wobštajneho města, ale to pšchichodne pytamy“. Šawěšez to pšches što wězow pšchepomha, hdyž šebi rjetnjesh: Dženka a wěcznošez! Šenož dženska hišcžez šwěrnny, jenož dženska hišcžez wutracž, jutšišchi džez budžez šo ša to šwoje štaracž. „Šo malej šhwili“ to cžini wšchitko cžiječe hinaš; po malej šhwili pšchindžemy dom, š pušczyny do šlubjeneho kraja, š dželaweho dnja do šabbata, š pšchitwarka do najšwjeczišeho. Šow šmy hišcžez podružnižy do Emmauša a našche woczi šu džeržane, ale Šešuš šhodži tudy hižo njewidženy š nami, hłaj, wón je pola naš wšchitke dny hacž do škóncžanja šwěta. Wón rěczy hižo tudy š nam a wotewri nam pišmo, lišt š domišny, šo našcha wutroba šo hori, wón hižo tudy š nam šańdžez kaž w Emmaušu, a šama nam šhlěb a dari nam šwoju krej; ale bóršy wotpadnjeja wodžecža, dha rošcežaja šchidła, dha pšchijědžez Šeliakowny wóš, dha pšchibližuja šo Lazarowi jandželjo a donježu naš dom do wótzneho doma, hdyž wjele wobndlenjom je, do wótzneho města Šerusalem, wyškotwarjeneho města, do domišny, hdyž šo palmy šelenja a rěki žiwjenja šo žórła, hdyž šylšy šo šetreja a šłote haršy klineža; hdyž tón Šnješ jatych Žionskich wumóžez, hdyž Wótz šwoje džeczi, Šsyn šwoju njewještu dom powjedžez, dha budžemy

jako czi, kotrymž so dźije, tehdy budže našch rt polny
šmjecza a našch jasyt polny khalenja.

Kak budže nam, hdyž nětk do Ranaana
Esmy došli, a nam date budže to,
Schtož wutroba fej myšlila nej žana
A ani wofo, ani wucho šhonilo.
Duž schčežtu nahlu khetje horje, džeczi,
Wschaf plót a próza tu so šaplaczi,
Hacž doběhnjemy k tamnej wěcznej hęczi,
Hdžež wjaz, hacž myšlimy, Anjes wobradzi.
Hamjen.

Puczowanie po Božim pišmje

abo

čajte myšle nadeněžch, Bože słowo čitajo.

Podawa šwěrnny čitar „Bomhaj Bóh-a“.

(Potraczowanie.)

1. knihi Móšafowe, 8. a 9. staw.

A Anjes čujesche plódke wonjenje; wonjenje, k njeju so
posběhowaze, běsche jemu lubosne a witane, dokelž jemu šwědczjesche
wo pomyšlenju Noachoweje wutrobje. A Bóh džesche w swojej
wutrobje, běsche so kam se šobu rošbudžil: Za njecham dale
wjazy semju šaflecž cžlowjeka dla, pschetož myšl cžlowjeseje wutrobje
je šla wot jeho mlodošće, a teho dla měl ja jemu liježu po
druhej póšlacž. A nochžu wjazny wschitko, schtož je žive, šbicž,
kaž šym čžinil.

Tak dolho hacž budže semja stacz, njedyrbi teho dla, kaž běsche
w lécze liježu, pschestacz šym a žuč, mjeršjenje a čzopłota, léczo
a šyma, džěn a nóz.

Tón krócž běsche Bóh liježu póšlacž, so by šwětej šnamjo
(hešempel) postajil wo trachnym woczakowanju šuda a šahorjenju
wohenja, kotryž budže pschecžiwitow póžrjecž, kaž tež šwj. Šětr
pišche: Šsamopaschnosče dla nochzedža wjedžecž, so běchu tež
njejbeša šastarstu a semja, kiž i wodny a psches wodu je wobštala
psches Bože šłowo; dha wschaf je psches te šame tamny šwět
i liježu potepjeny a štaženy. Ale nětcžishe njejbeša a semja
budža psches jeho šłowo wotložene a k wohnju ššhowane na šudny
džen, hdžež budža šatamani a šjesbóžni ludžu.

Wot nětk pač chze pschi šwojim knježenju nad šwětom
licžicž i cžlowškej hrěšnosčeju jako i něčim, schtož je a schtož so
njeda wuforjenicž psches šwonkowne šudženja; wón chze wšacz cžlowštu
hrěšnosčež pod Božu ščěrpliwosčež, doniž njepščińdže wumoženje
a i nim jenicžke lékarštwu, kotrež schtodu wot nutška wuhoji;
pschetož Bóh je Šesufa Šhryštufa ša hnadny stol psches wěru
w jeho krwi postajil, so by wón prawdosčež, kotraž psched nim
placzi, wopofasał psches špuschčenje hrěchow, kotrež běchu hacž do
teho čašha pod Božej ščěrpliwosčeži wštala.

Boža šmilnosčež, kotraž ma hrěšniša tak dolho ša nje-
šbožowneho a šo jeho dla rudži, kaž dolho je móžno, jeho hiščeže
i hrěchow wumóz, a Boža ščěrpliwosčež, kotraž hrěšniša
nješe a šchędždi, kaž dolho je móžno, so by šo wot šwojich
hrěšnych puczow wotwobročil, šakomdžitej druhi a pošledni šud
Božeje šwjatosčeže, kotraž móže na hrěšnosčež jenicžny po-
šladacz jako na winu a šebje po tym tež i nej šawješč tak dolho,
doniž njeje Boža h n a d a wšcho wufonjala, schtož běsche šebi ša
wumoženje hrěšneho cžlowjesta wotmyšlila.

9. staw.

Bóh wobtwjerdzi šwój šlub i tucželu.

A Bóh i nowa radu ššadowawšchi a wumoženemu štadleschku
semju i nowa pschepodawšchi požohnowa Noacha a jeho šynow
nimale se šamymi šłowami, i kotrymž běsche přenich cžlowjekow
požohnował, a džesche: Šłodžče šo a pschispočče šo a pelńče
semju.

A hdyž tež niz tak, jako něhdy přeni cžlowjekojo, dokelž je
šo wasche štejščežo mjes šemšimi štworjenjemi žyle pscheměnilo,
dha dyrbicže tola šašo i knjesom byčž nade wšchěm Božim štworjenju.
Wasch štrach a wascha bojosčež — psched wami budže šo štrachowacz
a bojecž wšcha šwěrina na šemi, wšcha ptacžina pod njejbešami a
wšcho, schtož po šemi šašy; a wschitke mórške ryby šu wam do
wascheje ruki podate.

Wschitko, schtož šo hiba a žive je, budže wam k jědži; jako
šelene šela, kotrež šym přenim cžlowjekam ša jědž postajil, šym
wam wschitko ša jědž dał, so byščeže wy, kiž wy šče i molom
ššabšchi narod porujo waschim wótžam, čžim šylnišchu jědž měli.

Jenož njeješče mjašo, kotrež je hiščeže žive w šwojej krwi,
ani žanu šwěrinu, kotraž je šo šadušyla w šwojej krwi, ani tajku
kotraž šo njeje woprawdže šaršala, ani tež niz krej šamu.

Ššym-li wam tež podał wšcho k jědži, schtož šo hiba a schtož
je žive, dha macže tola tež šwěrinšte žiwjenje čžesčicž a macže na
wšchu žiwu šwěrinu pohladacz štajnje wjedžo, šo njeje wot wšcheho
špocžatka ša wasš štworjena, a macže šo štajnje na to dopomnicž, šo ži-
wjenje w čžeczazej krwi bydli; teho dla ma šo tež se wšchej krwi po
wofebitym prawom męcž; tola tež waschu krej chžu ja šchitowacz
a dohladowacz: pschetož ja tež budu wascheho žiwjenja krej wjecžicž
a chžu ju wjecžicž nade wšchitkimi šwěrijatami, a chžu cžlowške
žiwjenje wjecžicž na kóžnym cžlowjeku, haj, na nim čžim frucžišcho,
dokelž njeje cžlowjek, wot njeho šabity, jenicžny jeho šobuštworjenje,
ale jeho bratr, a bratrowe žiwjenje měl wón čžim bóle čžesčicž a
wažicž.

Teho dla postaju ša wěczny rjad a prawo: Šchtož cžlowštu
krej pscheliše, teho krej dyrbi tež šašo psches cžlowjeka pschelata
byčž; pschetož Bóh je cžlowjeka ša šwoju podobnosčež štworil; schtož
teho dla šhrěšchi na cžlowškej krwi, tón šhrěšchi na Božej majestosčeži,
kotraž je šwjajana i cžlowškej dušchu.

Wšchě čželo dostanje a wobšhowa žiwjenje i dušchu, a dušcha
ma šwoje šudlo w krwi; krej nošny dušchu-žiwjenja po wšchěm
čžele. Teho dla nima šo krej postajicž ša cžlowške potriebnosčeže
— wona ššuscha Bohu a hodži drje šo ša to, šo by na woltač
pschisšla a šo by tam dušchu wujednala; njepščińdže pak na
woltač, dha ma šo šemi wrócžicž, psches kotruž je data, ša cžlowštu
jědž pak njeje postajene.

(Potraczowanie.)

Čžěšlowy hród.

(Štónčenje.)

Mjes tym dželašche Šdenko kaž ša ššoch; přeni šaše rano do
džela a se šchěrym wjecžorom i džela.

Wšchtr pschi šebi džesche: Čžin jeno čžin! Běhaj a lětaj!
Še-li pak šebi myšlišch, ja czi ša to Šubinku dam, dha ššudnicžki
šojšch. — —

Tak dolho hacž hród twarjachu, njeda šo Škalan žanemu
twarzej a tež niz twarštemu mišchtrej widžecž. Tola wón wschitko
widžesche, hacž runje psched ludžazym widženjom tajny. Tak
běsche widžal, kač Šdenko wobjed lutuje, šo by móšl hubjenej
štarej macžerzy, pod horu bydlazej, šbytt mjaša a wina dacž,
hdyž je šwjatof. Běsche tež widžal, kač Šdenko ššabemu štarzej
dóńdže, kiž wał ššeraneho drjewa nješeche, a kač jemu šobuželniwy
mlodženž čžezu i šhribjeta wšawšchi do jeho wobudlencžka donješy.
A dale bě i wjecžora widžal, kač paštyč se ššyškom jalozju pyta,
kiž bě šebi wot štadla do šerkow šašchla, a kač jemu Šdenko pytačž
a namatačž pomha.

Šunu, hdyž běsche šwjatof, šo Šdenkej ššewišchi šo praschesche:
Wšchecžo tak psche wšchě mozy dželašch a čžeho dla tak šrudženy
do šemje ššadašch, hdyž šy šamlutki?

Tón jemu wutrobu wotewri a ššewi šwoju lubosčež k Šibuschžy,
a wššorži ššarosčež, šo jemu nadžija špaduje, a pschisštaji i ššonza:
Anjes mišchtr džé widži, kač do džela pschimam a kač jara šo
špěchujšo napinam; ale wón čžini, jako by ššes woczow byl, njemějo
ša mnje ani lubeho pohladnjenja, ani rjaneho ššowčeka. Mšhdy
mi Šibuschku njeda.

Duž wotmolwi Škalan i ššotka: Daj pokoj. Njepušchčžtaj
nadžiju, niz ty a tež niz wona. Ššnano ma pschichod ša waju
nawitnych wěnzow; a pschĩńdže-li čžak, pschĩńdže tež kwaš.

* * *

Šrijedy hacž ššy do žita džechu, štejesche hród, a i wjercha
wššoka wěža.

Tón džěn tu potajšim bě, na kotryž běchu twaržy čžakali.
Ššorjadu ššejachu w dworje, ššadajo wulkeje mšdy, a psched nimi
mišchtr.

Duž pschĩńdže Škalan wšchón poššmurjeny. Ššo psched nimi
ššupiwšchi, ššarima na mišchtra i hñewom: Šchto chžesch mi, nje-
ššabčizny, do woczow ššacz, šo šče hotowi? Šdže je ššoczany
wopon, kiž ma šo wšche hornich wotnow do kraja ššewicž?

Prjedy hač tón horka pschibity njeje, njerěč mi throble, so by doczinił, a prjedy tež scherpatki mdy njehladał.

Mischtrej nimale wutroba sprostny. Schto febi chyzysche? Čzeja bē wina hač jeho, so bē wopon pschi chwatanzy sabity wostał.

Wón proschjesche twarow i horzmyi flowami, so bychu horje falēsli pschibicz, a lubjesche kōtliki pjenjes.

Nichto pak njebē, kiž by so tajkemu strachej wustajil. Wschēm hrosa psches kosče ržeche, i wysofa dele do skalow panycz a so jarasycz.

Duž Skalan mile na Sdenka kowny.

Snydom tón k mischtrej stupiwšchi rjekny: Za w božemje spytam, chzeczje-li flubicz, mi jandželka Libuschku sa njewjestu dacz.

Mischtr febi myšlesche: i tym jeho wotbudu. Sdyž horka psched woknom falēsny, so jemu dla straschneje hlubiny seznyje a hlowa sawjerczi, a tón mi mjeršazy čłowjek so do kmjercze jarasny.

Teho dla dzejche: Mi k woli dži! Za či ju lubju.

Sdenko bē we febi sjednal: Pak so mi radzi a smēju najrjeišche sbože na semi, pak so njeradzi a kmjercz nje storhujje. Ale schto wo to? Schto chze mi semja, dyrbał-li bjes mojeje lubuschki na hwěcze bycz? Tak febi mischtr a Sdenko myšlesche, kōždy na něschto druhe; a hišcze hinal febi Skalan myšlesche.

* * *

Strocziwšchi k hromadze deskow febi Sdenko najtošchu wubra.

„Wscheczto to tola?“ jamjeshy Skalan.

„Tu febi i hornjeje stwy psches wokno pschiprawju, a stupiwšchi na nju pschibiju wopon.“

„Tak pój!“

Deleka w dworje hladachu mischtr a lud. Kōždemu džela-towaršchej bē teho mlodzenza wutrobnje žel; hlaj, kōždy bē jemu dobry, a kōždy bē wěstny, so wbohi jarazenju wuńcz njemōže. — Senoz jich mischtrej bē hinal.

„Ale schto bu? Zana deska i hornjeho wokna njewujje, a tola jim swažliwy Sdenko i woknem won na woczki stupi.“

„A na kaje waschije?“

Skalan mējesche hobrškej ruzny, kiž mōžeschtej mjedzjwjedze dajicz a duby i korjenjom se semje torhacz.

Wschichedšchi se Sdenkom do jstwy horje, džesche wón: Wscheczkelo, wostaj desku. Za čze psched panjenjom šđeržala njeby. Za tebe i woknom wutylnu a wobdžerzu. Nimašch so bojecz. Njehladał pak po skale do hlubiny dele a sabij hospdže.

„A sběhnwšchi jeho kaž klynny muž džeczjo, džeržesche jeho pod njebjom wonka. Schto wē, kaf jara je so Sdenkej wutroba tšchažla.“

„A jemu so na sbože poradzi. Wón pschibij wopon. Nētš jeho sažo nuts wja.“

„Na dworje deleka wjekele justachu. „Nētšo je dobyte; nētšo budže kralowske myto! Skalan, se Sdenkom so dele wrócziwšchi, i nohu tji ras wo semju kopny. A i dobom pschińdžechu se semje pōnoje hwěczatny pjenjes.“

„A kōždy wjazny dosta, hač bē so nadžal.“

Duž bē wjekele wulke. Schtōž pak wjebelny njebē, runjež bēšche tež wjele dostał, to bē mischtr. Tón pokmurjenje hladašche, kaž kōmasowny kōnk, so dyrbi tola nētš bohate džowczo tajkemu holakej dacz.

Duž džesche Skalan k njemu: „Njehladał čornje, ani febi njeswaž, so dale sepjeracz. Sewaf so či seńdže kaž wonemu panej, kiž chyzysche tehdy wowczerku wsacz. Twoja hlowa njestej na schiji twjerdscho, hač jeho! A to chzu či prajicz: Sa tydžen smējetaj Sdenko a Libuschka kwaž, a to wschal niz pola waž w mēscze, ale tudy na mojim hrodže. A wuhotowanje kwaža ja wobstaram. A wschitkōn lud, kiž je mi twarił, njech sobu na kwažnu hosczinu pschińdže.“

„A po jeho pschifasni so wschitko sta.“

Duž hwjeczachu bunczaty kwaž. —

Sdyž pak bē po kōnczku tšeczeho dnja, Skalan mlodymaj mandželskimaj stupiwšchi džesche: „Mējtaj so dobro! Mōj čaž je so minyl. Mōj wokud nje wotžal wola. Teho dla du a njepschinđu nihdy wjazny sem. Wschto wamaj wostaju: hrod a wschu nadobu. Senoz to febi žadam: Mējtaj sa khudyh darniwu ruku!“ A hdyž bē to doprajil, shubi so psched nimaj i dobom.

Wot nētka bē Sdenko samožity pan, hrodowny knjes tu na horje horka.

Wita a fekerz mējeschtaj na scženje wižajo mēr. Sa to so mlody pan brōnijow pschimašche, so by džiwinu moril, so njeby polam a stadlam wokolnych wobnydlerjom žaneje schkody nacziwila.

„A dokelž bē prjedy čžēfla byl, so hrodej a horje „Čžēflowa Hora“ narjekli.“

Wschelate i bliska a i daloka.

— Sserbski musej w Macziczym domje je wotewrieny kōždu prjedy popoldnju wot 2—4 hodž, a wysche teho kōždu prēnju kobotu mēžaza popoldnju wot 1—3 hodž. Sastup placzi 30 np. Wschto bližšche je šhonicz pola knjesa Šmolerja. Mdy lubnyh Sserbow napominamy, so njebychu škomdžili febi nasch narodny musej wobhladacz.

— **Porjedženta:** W pošlednim čžikle ma wē so wo noweji pōstnej agenturje rēlacz, so so wona w **Porščizach** šaloži. Disty, kotrež so do Porščizy abo druhich wšow wot Porščizy šastaranyh šczelu a buchu hač dotal wot Wlužnikoz šastarane, maja nētšo adrešu mēcz Porščizy (Purschwiz, Lausitz).

— Roskora, kotraž bēšche dla wōlby noweho primarija Grafa w Kamjenzu wudyrila, je nētšo tola k špokojazemu kōncej dōšchla. Zena strona bēšche pscheczivo placziwosczzi tuteje wōlby wustupila. Nētšo je zyrkwinska wyschnoscz naležnoscz pschepytawšchi rošbudžila, so je wōlba placzaza, a nowy knjes primariusz so njedzelu Cantate (13. meje) do kwojeho šastojnstwa šapofaže. Dokelž je knjes radžiczel Keller šapuczował, smėje so šapofasanje psches k primarija Wjazku w Budyšchinje.

— Kaf wulka wučerška nusa je, wo tym psiche so i Biskopiz: W kušodnej wšy je 79 lēt stary, hižo dołho emeritrowany wučerž žiwny, kotryž bēšche 2. džēn jutrow pschi šchecženzy džēsčza pschitomny, kotremuž je i wulkim džedom; tón stary knjes bu šažo wučerški wifar, dokelž wučerž, sa tamnišche tšeczje wučerške mēstno wušwoleny, so wot kwojeje šchuliskeje wokady džerži, dokelž dyrbi tam wostacz, doniž nještaj so taj 2 mēžazaj po tym, so je kwoje mēstno wupowjedžil, minyloj.

— S wumērjenjom nowoje železnizy, kotraž ma wot Wulkeho Hajna psches Kinsbork so k noweji železnizy i Wōšportka pschisamknycz, je so wot wyschnosczje šapoczalo. Wē so, prjedy hač k twarej dōndže, mōža so 8 lēt minycz, dokelž so to hafle prēnje pschihotowanške džela.

— Nowy kōždowny šakoń w kžezoritowomym šejmje jenož po položny pschihlošowanje dozpije, kaž je to po wobšamknjenju postajeneho wubjerka widžecz. Wōjnške kōdže chzedža pschiswolicz, ale niz nowe kōdže sa wobkhad i wukrajom. Wyschnoscz pak budže do teho šwolicz dyrbjecz, hdyž chze i najmjenscha džel kwojich žadanjom dopjelnjeny mēcz.

— Nowy šakoński nacził pscheczivo njepōczewosczzi so najšferje hišcze w tym šamym šejmje dale wuradžuje. Wobžarowacz by tež bylo, hdy by wyschnoscz so wot agitazije kwoobodnosmyšlenych šastrachicz dala a by tón šakoń wróczo šczahnyla. Šakški šejm wostanje hač do 11. meje šhromadženy. Wón je wjele wažneho wuradžecz mēł a pošlednje tydženje so jeho dželo kžetro kopi. Wōšebje wažne je pschewšaczje štarobnyh pschilohow na štatnu pokladnizu. Dołho woczakana železniza i Wōšportka do Nadworja je so pschiswolica a i jeje twarom so bōrny šapocznye. Tež železniza i Kalez do Wōjerez je so wyschnosczzi k wjedženju dala.

— Na afrifanskim bitwišczju so w pošlednim čžažu ničšo wažneho štalo njeje. Tak wjele pak je pschewidžecz, so so Šendželczanam tak njeschlachczzi, kaž bēchu so nadželi, hač runje so tam noweho generala pōšłali, na kotrehož bēchu wschu nadžiju štajili. Burjo chzedža sa kwoju kwoobodnoscz wojowacz, hač do pošlednjeho wodnychnjenja.

Šrwatna a njeprawna wōjna w Afrizy.

Šlōš: Šso šbudžežo Wōže džeczzi.

Schto wschudžom klyšchecz w hwěcze

A schto so powjeda?

Njej' klyšchecz w kōždym lēcze

Tak šrudna powjescz wscha,

Kaž wschudžom so tu rēczi,

Wot kraja i daloka,

Sdyž šsprawny lud a džeczzi

Tam domach pschebhwa.

Schto waźne ǰo tam stało?
Schto ǰrudne ǰda ǰo bneź?
ǰdźeź burisko kraja wścheho
ǰ nam pśchińdźe tajka rěcź,
Wot luda kścheścźijaniskoh',
ǰiź naschej wěry je,
ǰ toh' kraja Afrikaniskoh'
ǰdźeź ǰkota hora je.

Tam njeǰschecźel je pśchischol,
Wścho ǰ wóǰnu ǰstahcź chze,
ǰ tych wulkich móǰskich kupow
ǰsu ludy jendźelske,
ǰiź ǰ wjele ǰami kóǰzow
ǰo morju woźa ǰo,
ǰsu wjesli bróń a mužow
ǰo kraja buriskeho.

ǰaloscź je jara wulka,
ǰ wulke mordarstwo,
ǰdźeź wótry mjecź a kulka
ǰha widźecź a cźucź ǰo:
ǰch, luby ǰnjeźe Božo,
ǰy wóǰnow wodźerjo,
ǰaj wbohim buram ǰbožo,
ǰiź tebe ǰroscha to.

ǰojcź wjele bitwow krawnych
ǰsu hižo bile ǰo
ǰ morjenjow teź ǰjawnych
ǰso wjele stało jo.
Wóh luby ǰnjeź wścho ǰudźi,
ǰchtoź widźi njeprawe,
ǰdźeź luba macź ǰo rudźi
ǰ placza ǰyroty.

ǰichi wulkej Moder rězy
ǰ teź ǰschi ǰugela,
ǰe traschnej ǰkóncźnej hězy
ǰam ǰylnje wojuja,
ǰzi ǰsprawni lubi burja
ǰa wóǰny kraj ǰwój ǰam
ǰ steja jako murje
ǰžed, nan, ǰyn a bratr tam.

ǰaź ǰ mroćzelow ǰo hrima,
ǰza tam jich kanony,
ǰ Tendźelczan ǰo jima,
ǰiź burow traschicź chze,
ǰdźeź burjo ǰo na horach
ǰeź w ǰalach ǰhromadźu,
ǰ husto ǰmjercź do doła
ǰ jendźelskim póscźelu.

Mój Božo! kał to ǰrudźa
ǰoh' ǰsprawnoh' cźłowjeka,
ǰdźeź w wóǰnje wjele luda
ǰches ǰmjercź kónz namaka,
ǰiź ǰ wobej ǰtronow padnje,
ǰried' hacź ǰej pomyħli,
ǰches boloscź krawne rany
ǰam ǰkóncźi ǰiwjenje.

ǰjech dopomnja ǰo ǰwěru,
ǰiź cźinja njeprawdu
ǰam buram ǰsche wśchu měru,
ǰiź w cześczi ǰiwi ǰu.
ǰał ǰarao je wostal
ǰe morju cźerwjentym?
ǰchto ǰerkes je teź dostal
ǰe kraju ǰrichiskim?

ǰeź hiścheźe wjele wjazy
ǰy cźitały ǰ biblije,
ǰdźeź ǰu nam rjane śchazy,

ǰe knihach ǰiřane;
ǰał ǰwěru Wóh tym pomha,
ǰiź cźerpja njeprawdu!
ǰał ǰyta wón tych domach,
ǰiź ǰ wóǰnu cźwiluju!

Wóh w njebjeřach ǰam ǰudźi
ǰichu ǰwětnu njeprawdu,
ǰiź ǰtanje ǰo ǰches ludźi,
ǰich ǰadoścź nahrabnu;
Wóh ludźom wścho tał ǰtwori,
ǰo móźa ǰiwi bneź;
ǰchtoź mammona dla mori,
ǰa junu ǰ cźertom hić.

Teutscher w Borschizach.

ǰěschto ǰ rospominanju.

ǰroschtne ǰłowo ǰa ǰarowaznyh ǰtarichich wot ǰrálath
ǰ. A. Bengela:

ǰdnyź něchtó ǰ njebjeřami ǰańdźe, teź ǰ wotewrjentymi ǰurjemi
na nař ǰiwjeniski wodnych ǰaduwa. To chzem ǰuźicź ǰa ǰschichodne
pady, hacź rjad na nař ǰschinďe.

ǰhwalicź a ǰo dźalowacź

teź w ǰrudobje a w cześkim cźařu njeje ǰa kóǰdeho. ǰan ǰienter
to móźesche. ǰětny mjecźor stejesche ǰsched ǰwojim domom,
ǰ kotrehož wohen ǰapasche; niczo ǰo wukhowacź nje móźesche a duź
stejesche wón ǰschi rospadankach ǰwojeho zyłego wobředźenstwa,
wśchón khudy. ǰ tola běsche wón wjeřelny w ǰwojej wutrobje;
na dele padnjentych rjadach ředžo ǰěřnjesche wón tón khěrlusch:
„ǰdy bych ja ǰ tawřynt jashkami“. Tónle khěrlusch je hižo
někotru wutrobu ǰwjeřelil.

ǰhrytuřowa luboscź ǰ nam.

ǰajka je, ǰo w měscze ǰomje na torhoscźcu ǰches semje-
rjenje semja ǰo rośchcźěpi a wulka ǰlubina nasta. Duź ǰytachu,
ǰchto bychu cźinili, ǰo by ǰo ǰlubina ǰařo ǰamkła. Wěschcźeniske
knihy ǰrajachu, ǰo dyrbi ǰo najłěpsche, ǰchtoź město ǰom wobředźi,
do ǰlubiny cźiřnjcź. Wśchelake drohotne wězy nuts ǰmjetachu,
ale ǰlubina wosta. Duź na dobo jedyn džen rycźeriski muž
ǰschijěcha a ǰawola: ǰjewěscze wy, ǰchto je najłěpsche w ǰomje?
To je ǰmuřitoscź!“ To wurjentnywśchi ǰkoczi do ǰlubiny a ǰlubina
ǰo ǰařo ǰamkny. Tał je nařch ǰbóžnik ǰa nař ǰchol do wulkeje
cźemneje ǰlubiny ǰmjercze a nasche hřechi na ǰo wśal, ǰo my
wumrjecź njetřebamy.

ǰrawu darniwoscź nawuknjescħ ǰches to, ǰo wśchitko ǰ ǰnjeřo-
weje ruki ǰjerjesħ.

ǰudancźla.

Selena ta maczeřka
ǰilijony dźeczi ma;
ǰiwi je a póžera,
ǰhowa je do ǰudnoh' dnja
[vluas]

ǰsřjedź bėleho dnja
ǰy njeuidźišch mje,
ǰ ǰschinďe-li cźma
ǰha postrowjam cze.
[vřauas]

ǰe ǰnadna holecźka poniřna,
ǰa ǰyda bliřto ǰlocźika,
ǰu ǰłódke dychi dychota,
ǰso minje ǰ kónzom nalěcza.
[vřphs]

ǰraj nam, kotry ǰwjaty ǰan
ǰyl je wjele zřřtwjow nan?
[řuash] wos]

„ǰombaj Wóh“ njeje jenoź pola ǰnjefow
duchownych, ale teź we wśchěch ǰsche-
dawarňjach „ǰserb. ǰowin“ na wřach
a w ǰudyschinje dostacź. ǰa ǰchtwórcź
łěta placzi wón 40 ǰp., jenotliwe cźiřla
ǰo ǰa 4 ǰp. ǰschedawaju.